

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 77/14

Luksemburg, 27 maja 2014 r.

Wyrok w sprawie C-129/14 PPU
Zoran Spasic

Ograniczenie na obszarze Schengen zastosowania zasady *ne bis in idem* do sytuacji, w których kara nałożona w państwie członkowskim została już wykonana, bądź jest w trakcie wykonywania, nie jest niegodne z Kartą praw podstawowych

Gdy kara składa się z kary pozbawienia wolności i kary grzywny, przy czym obydwie zostały orzeczone tytułem głównym, wykonanie samej tylko kary grzywny nie wystarcza dla uznania, że kara została wykonana

Zgodnie z Konwencją Wykonawczą do Układu z Schengen (KWUS), osoba, która została prawomocnie skazana w państwie członkowskim nie może być ścigania za ten sam czyn zabroniony w innym państwie członkowskim (zasada *ne bis in idem*). Niemniej jednak, KWUS stanowi, że zasada ta ma zastosowanie tylko wtedy, gdy w przypadku skazania nałożona kara została już wykonana, jest w trakcie wykonywania lub nie może być już wykonana na mocy przepisów prawnych państwa wydania wyroku skazującego (warunek zwany dalej „warunkiem wykonalności”). Z kolei Karta praw podstawowych Unii Europejskiej ustanawia zasadę *ne bis in idem* nie odwołując się wyraźnie do takiego warunku¹.

Przeciwko Zoranowi Spasicowi, obywatelowi serbskiemu, toczy się w Niemczech postępowanie karne z powodu zarzucanego mu oszustwa popełnionego w Mediolanie (Włochy) w 2009 r. (niemiecki obywatel twierdzi, że przekazał Z. Spasicowi kwotę 40 000 EUR w banknotach o mniejszych nominałach celem wymiany na banknoty o nominale 500 EUR, które okazały się falsyfikatami). Zoran Spasic został już skazany we Włoszech za ten sam czyn na karę pozbawienia wolności i na karę grzywny w wysokości 800 EUR. Z. Spasic, który z powodu innych czynów zabronionych odbywał w Austrii karę pozbawienia wolności, uiszczył grzywnę, lecz nie odbył kary pozbawienia wolności.

Na podstawie europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez Niemcy, władze austriackie przekazały Z. Spascia władzom niemieckim. Zoran Spasic znajduje się począwszy od końca 2013 r. w areszcie śledczym w Niemczech, oczekując na wydanie wyroku w postępowaniu karnym wszczętym z powodu oszustwa popełnionego we Włoszech. Zoran Spasic podniósł, że zgodnie z zasadą *ne bis in idem* nie może być on ścigany z powodu tego samego czynu zabronionego, jako że był już za ten czyn ścigany oraz został już za niego prawomocnie skazany we Włoszech. Władze niemieckie uważają, że jeżeli chodzi o KWUS zasada *ne bis in idem* nie ma zastosowania, ponieważ kara pozbawienia wolności nie została jeszcze we Włoszech wykonana. Zoran Spasic argumentuje natomiast, że przewidziany przez KWUS warunek wykonalności nie może skutecznie ograniczać zakresu Karty praw podstawowych oraz domaga się zwolnienia z aresztu śledczego, jako że uiszczył grzywnę w wysokości 800 EUR i uważa, że tym samym nałożona na niego kara została wykonana.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał, do którego zwrócił się Oberlandesgericht Nürnberg, stwierdził, że dodatkowy warunek wykonalności zawarty w KWUS stanowi **ograniczenie zasady *ne bis in idem*, które jest zgodne z Kartą praw podstawowych**. Jeżeli chodzi o zasadę *ne bis in idem*, Wyjaśnienia Prezydium Konwentu dotyczące Karty Praw Podstawowych wyraźnie odwołują się bowiem do KWUS, tak że konwencja ta skutecznie ogranicza ustanowioną w karcie zasadę *ne bis in idem*. Ponadto Trybunał zaznaczył, że warunek wykonalności przewidziany w KWUS nie

¹ Arykuł 50 Karty.

podważa zasady *ne bis in idem* jako takiej, ponieważ ma on na celu jedynie zapobieżenie ewentualnej bezkarności osób prawomocnie skazanych wyrokiem karnym w jednym z państw członkowskich. W końcu Trybunał stwierdził, że warunek wykonalności jest proporcjonalny do realizowanego celu (zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości) i nie wykracza poza to, co niezbędne do zapobieżenia bezkarności osób prawomocnie skazanych.

Ponadto Trybunał orzekł, że gdy zarówno kara pozbawienia wolności, jak i kara grzywny zostały orzeczone tytułem głównym (tak jak w przypadku Z. Spasica), **wykonanie samej tylko kary grzywny nie wystarcza dla uznania, że kara została wykonana, bądź jest w trakcie wykonywania w rozumieniu KWUS**. W kwestii tej Trybunał zauważył, że pomimo iż KWUS stanowi, iż „kara [w liczbie pojedynczej]” została już wykonana lub jest w trakcie wykonywania, warunek ten obejmuje sytuacje, w których tytułem głównym orzeczone zostały **dwie** kary. Wszelka inna wykładnia prowadziłaby do pozbawienia ustanowionej w KWUS zasady *ne bis in idem* sensu i zagrażałaby skuteczności jej stosowania. W związku z tym, że Z. Spasic uiścił jedynie grzywnę, ale nie odbył kary pozbawienia wolności w wymiarze roku, Trybunał doszedł do wniosku, że warunek wykonalności przewidziany w KWUS nie jest w stosunku do niego spełniony.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793